

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2022 M. VEIKLOS ATASKAITA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga,
Naujoji g. 48, LT-62381 Alytus
Tel./faks. (8 315) 51 451

El. p. biblioteka@alytus.rvb.lt, www.alytus.rvb.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų
registre, kodas 188202383

PATVIRTINTA

*Alytaus rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos
direktoriaus*

2023-02-09 Nr. V-14-(1.12)

Turinys

I. BENDROJI DALIS	4
II. BIBLIOTEKOS PRIEINAMUMAS.....	5
III. FONDO FORMAVIMAS.....	6
IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	11
V. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS	21
VI. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	25
VII. METODINĖ VEIKLA	28
VIII. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE. PROJEKTAI	29
IX. PERSONALAS	32
X. MATERIALINĖ BAZĖ.....	33
XI. FINANSAVIMAS.....	34
XII. IŠVADOS IR TIKSLAI.....	35

TRUMPINIMAI

SVB – savivaldybės viešosios bibliotekos

VB – viešoji (centrinė) biblioteka

MF – miesto filialai

KF – kaimo filialai

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema

NBDB – Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

PĮ – programinė įranga

VIPT – viešieji interneto prieigos taškai

EUR – eurai

egz. – egzempliorius

fiz. vnt. – fizinis vienetas

pav. – pavadinimai

I. BENDROJI DALIS

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau SVB) tinklą sudaro Viešoji (centrinė) biblioteka (toliau – VB), 2 miesto (toliau – MF) ir 31 miestelių bei kaimų filialai (toliau – KF), kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje. Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra visiems prieinama viešoji įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį fondą, aptarnaujanti visus visuomenės narius viešaisiais informacijos šaltiniais, siekianti būti informacijos sklaidos, mokslo ir savišvietos, kultūros ir laisvalaikio centru. Tai vieta, kur užtikrinamos informacinės paslaugos, diegiamos naujos technologijos, garantuojama prieiga prie išteklių internete. Biblioteka yra ta vieta, kur žmonės ateina ne tik pasiskolinti knygų ar paskaityti laikraščius, žurnalus.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos misija – būti moderniu vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis.

2022 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai buvo filialų infrastruktūros gerinimas, kokybiškas bibliotekinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas, teikiamų paslaugų įvairovė, filialų dokumentų fondų atnaujinimo problemos sprendimas, Alytaus krašto rašytinio paveldo kaupimas, saugojimas, sklaida, dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programoje bei dalyvavimas projektinėje veikloje, siekiant sumažinti kaimo ir miesto bibliotekų vartotojų atskirtį ir suteikti lygias galimybes visiems kaimo bibliotekų lankytojams.

2022 m. atidarytas bibliotekos filialas Užubalių kaime.

VB ir 33 filialuose sukauptas 299628 fiz. vnt. spaudinių ir kitų laikmenų fondas, lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama interneto prieiga, lankytis kultūriniuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose.

Ataskaitiniais metais savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) tinkle įregistruoti 5284 skaitytojai, apsilankė 79122 lankytojai, išduota 142282 dokumentai.

2022 metais viešoji biblioteka plėtė šviečiamąją-educacinę, socialinę-visuomeninę veiklą, stiprindama sąveiką su vietos bendruomenėmis. Bibliotekose buvo teikiamos nemokamos interneto, informacijos paieškos, kraštotyrinės informacijos sklaidos, dokumentų skenavimo, kopijavimo, spausdinimo paslaugos, vedami edukaciniai užsiėmimai, netradicinio ugdymo pamokos, ekskursijos, organizuojamos internetinės transliacijos, rengiamos dokumentų ir virtualios parodos.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant Skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“ varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“. Ir nors šiais metais pirmą vietą Vilniaus regione užėmė

Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, nuo jų nedaug atsiliko antrą vietą skaitymo iššūkyje laimėjusi Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

Bibliotekos lankytojai vis aktyviau naudojami virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Populiariaja ne tik knygų ar prenumeruojamų leidinių paieška elektroniniame bibliotekos kataloge, bet ir informacijos apie renginius ir naujienas bibliotekos svetainėje, Facebook socialiniame tinkle, aktyvėja išankstinis paklausių knygų rezervavimas internetu.

VB ir jos filialai daug dėmesio skyrė bibliotekų įvaizdžio patrauklumui, bibliotekų teikiamų paslaugų plėtrai, organizavo mokinių supažindinimo su bibliotekų veikla renginius. Plėtodami ir stiprindami partnerystę su kitomis įstaigomis bei organizacijomis, įgyvendinome įvairius projektus, organizavome kultūrinius renginius, skatinome domėjimąsi literatūra, aktyvinome gyventojų skaitymo poreikius, puoselėjome ne tik ilgametes tradicijas, bet ieškojome ir naujų darbo formų.

II. BIBLIOTEKOS PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji biblioteka, 2 miesto ir 31 miestelių bei kaimų filialai, kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje.

Iš viso savivaldybės viešųjų bibliotekų – 34

VB – 1 (administracija ir 3 skyriai)

Filialai – 33.

Iš jų Miesto filialų – 2. Šie filialai aptarnauja ir mokyklų bendruomenes.

Kaimo filialų – 31. Iš jų: kaimo bibliotekų, aptarnaujančių mokyklų bendruomenes – 5.

2. Tinklo pokyčiai

Viešųjų bibliotekų tinkle vyko pokyčiai: įsteigtas naujas filialas. Peržiūrėjęs viešosios bibliotekos filialų išsidėstymo rajone schemą ir išanalizavęs paslaugų prieinamumą, ekonomiškumą ir racionalumą, bendradarbiavimo su bendruomene patirtį ir kitus kriterijus, direktorius Užubalių kaime įsteigė naują filialą. Alytaus rajono savivaldybė filialui Užubaliuose skyrė ir įrengė patalpas bendruomenės namuose.

3. Nestacionarus aptarnavimas

Nestacionarus aptarnavimas – speciali bibliotekos paslauga, kuria vartotojai aptarnaujami už bibliotekos ribų. Bibliotekoje naudojama nestacionaraus vartotojų aptarnavimo forma knygnešystė. Kai kurie gyventojai namuose aptarnaujami knygnešių pagalba.

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
SVB	119	111	248	217	4035	3966
VB	2	0	5	0	30	0
MF	8	8	11	11	226	115
KF	109	103	232	206	3779	3851

Toli nuo bibliotekos gyvenantys senyvi ir neįgalūs žmonės buvo aptarnaujami namuose. Jiems spaudinius į namus nešė pačios bibliotekų darbuotojos, į pagalbą buvo pasitelkti knygnešiai ir geranoriški skaitytojai.

SVB per praėjusius metus užregistruoti 312 žmonių su negalia ir 948 pensininkai.

	Neįgalieji		Pensininkai	
	<i>Viso</i>	<i>Išdavimas</i>	<i>Viso</i>	<i>Išdavimas</i>
SVB	312	4474	948	18910
VB	184	1847	339	6964
MF	12	390	49	802
KF	116	2237	561	11144

VB yra viena kompiuterizuota darbo vieta su specializuota programine įranga, skirta žmonėms, turintiems regėjimo negalią. Nuo 1993 m. Lietuvos aklųjų biblioteka VB teikia specialią literatūrą, garsinėmis knygomis aptarnaujami aklieji ir silpnaregiai.

III. FONDO FORMAVIMAS

Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka komplektuoja spaudinių ir kitų dokumentų fondus, atsižvelgdama į Alytaus rajono istorines tradicijas, kultūrinę ir ekonominę plėtrą, gyventojų informacines reikmes, leidyklų pateikiamas naujienas ir į dokumentų įsigijimui skirtas lėšas. Sutartys su knygų tiekėjais buvo sudarytos ir nauji leidiniai bibliotekai įsigyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.

1. Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra dokumentų (fiz. vnt. ir pav.)

SVB – 299628 fiz. vnt. ir 26827 pav. dokumentų

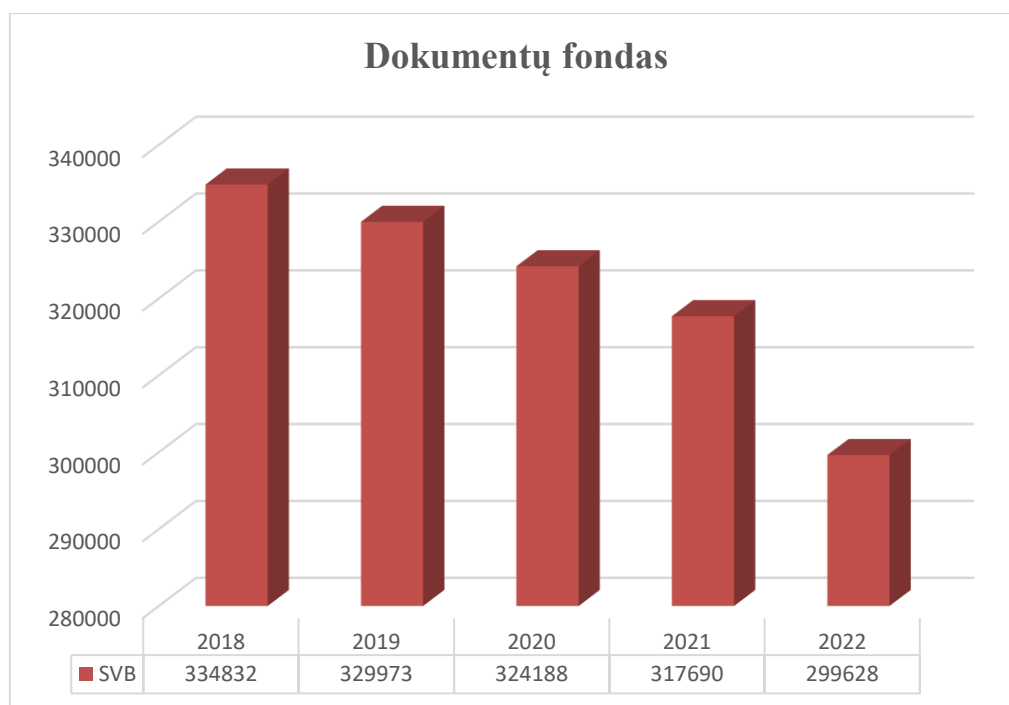
VB – 74934 fiz. vnt. ir 25665 pav.

MF – 42852 fiz. vnt. ir 18131 pav.

KF – 181842 fiz. vnt. ir 5955 pav.

Alytaus rajono bibliotekų fonduose dominuoja grožinė literatūra (66 %). Šakinės literatūros daugiausia sukaupta viešojoje bibliotekoje – 43,1 %, mažiausiai jos turi miesto filialai.

1 Pav. Dokumentų fondas 2018–2022 m.

Apžvelgiant 5 metų bibliotekos dokumentų fondo judėjimo tendencijas, matomas pastovus fondų mažėjimas. Kiekvienais metais nurašoma aktualumą praradusi ir susidėvėjusi literatūra, o naujų leidinių įsigijama palyginus labai nedaug, nes to neleidžia padaryti turimi finansiniai ištekliai. Fondai sensta. Didžiąją jų dalį sudaro seni leidiniai, kurių fonde yra po keletą egzempliorių, nes atnaujinimas vyksta labai lėtai.

Dokumentų fondas lyginant su 2021 metais sumažėjo 18062 fiz. vnt. Šiais metais, sumažinus CB plotą, labai daug dokumentų nurašyta VB (15651 vnt.), taip pat Pivašiūnų (1299 vnt.) ir Ažuolinių (686 vnt.) filialuose.

Vidutinis miestų filialų fondų dydis 21426 fiz. vnt. Miestų filialų fondai, palyginus su praeitais metais padidėjo, nes mažai buvo nurašyta dokumentų, o gauta buvo 912 fiz. vnt. dokumentų. Vidutinis kaimo filialų fondų dydis 5866 fiz. vnt., t. y. 301 fiz. vnt. mažiau nei praeitais metais.

Formuojant fondus, atsižvelgiama į vartotojų poreikius, todėl stengiamasi įsigyti kuo daugiau pavadinimų dokumentų.

Dokumentų fondas (fiz. vnt. ir proc.)

	Fondo dydis		Grožinė lit.		Šakinė lit.		Periodika	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	299628	26827	197900	66,0	85902	28,7	15826	5,3
VB	74934	25665	42648	56,9	30464	40,7	1822	2,4
MF	42852	18131	31529	73,6	9153	21,4	2170	5,1
KF	181842	5955	123723	68,0	46285	25,5	11834	6,5

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka 11,6 dokumentų, iš jų MF – 19,5, KF – 7,8.

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,3, MF – 0,4, KF – 0,3.

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų – 0,1, mieste – 0,02, kaime – 0,01.

Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų – 0,54, mieste – 0,11, kaime – 0,04.

Vienam vartotojui tenka dokumentų – 56,7, VB – 49,6, MF – 90, KF – 55,2.

Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų – 1,4, VB – 0,2, MF – 1,9, KF – 1,9.

Informacijos išteklius pirkome tiekėjų apklausos būdu. Skelbėme tiekėjų apklausas, kurių pagrindinis kriterijus – pasiūlyta mažiausia kaina. Knygų sąrašai buvo sudaromi pagal „Ekspresinformacijas apie naujus spaudinius, išėjusius Lietuvoje“, taip pat į juos įtraukėme ir VB skyrių ir filialų vartotojų pageidaujamas anksčiau išėjusias knygas, jeigu jomis dar buvo prekiaujama.

3. Dokumentų gavimas (fiz.vnt. ir pav.)

	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	7445	687	3320	536	472	130
VB	300	263	237	229	39	30
MF	912	292	434	241	134	39
KF	6233	108	2649	94	299	5

Vidutiniškai viename miesto filiale gauta 456 fiz. vnt. ir 146 pavadinimų dokumentų. Vidutiniškai viename kaimo filiale – 201 fiz. vnt. dokumentų ir 4 pavadinimai.

	Periodinė literatūra	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	3653	21
VB	24	2
MF	344	12
KF	3285	9

Vidutiniškai viename miesto filiale gauta 172 fiz. vnt. ir 6 pav. periodinių leidinių, viename kaimo filiale gauta vidutiniškai 106 fiz. vnt. ir 0,3 pav. periodinių leidinių.

2022 metais spausdintos periodikos prenumeratai išleista 18000 Eur, t. y. tiek pat kaip ir praėjusiais metais. Visoje sistemoje gauta 3653 fiz. vnt. periodinių leidinių, arba 21 pavadinimas periodinių leidinių. VB gavo 24 fiz. vnt., 2 pavadinimų periodinių leidinių.

Dokumentų gavimas pagal gavimo šaltinius:

Gavimo šaltiniai	Dokumentų gavimas			
	Fiz. vnt.	Pav.	%	Kaina
Valstybės lėšos	2876	342	75,8	32028,00

Dovanos	738	227	19,5	2711,65
Parama	42	2	1,1	3356,72
Kiti šaltiniai	136	112	3,6	1160,45

4. Naujai gautų dokumentų proc. fonde

SVB – 2,5 %;

VB – 0,4 %;

MF – 2,1 %;

KF – 3,4 %.

Viešoji biblioteka ir filialai stengiasi profesionaliai aptarnauti vartotojus, tinkamai komplektuojant bibliotekų fondus.

5. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (EUR)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (EUR)
LR kultūros ministerijos	32028	1,24
Savivaldybės	18000	0,70
Kitų šaltinių	1160	0,05
Iš viso	51188	1,99

2022 m. dokumentams įsigyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 32028,00 EUR. Vienam gyventojui teko 1,24 EUR.

Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 18000 EUR. Vienam gyventojui teko 0,70 EUR.

Kitų šaltinių lėšos 1160 EUR. Vienam gyventojui teko 0,05 EUR.

Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria Alytaus rajono bibliotekos, yra naujų knygų trūkumas. Didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukompaktuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku. Didžiąją fondų dalį sudaro seni leidiniai, kurių bibliotekos turi po kelis egzempliorius, o atnaujinimas vyksta labai lėtai. Skaitytojai aktyviai ieško vis naujų knygų, tačiau, gaudami po kelis egzempliorius, jų poreikių negalime patenkinti, nes knygos paskirstomis į VB ir 33 filialus. Dėl to mažesnių kaimo bibliotekų fondai yra daug skurdesni už miesto ar seniūnijos centrų bibliotekų fondus.

6. Dokumentų nurašymas (fiz. vnt. ir pav.)

SVB – 25507 fiz. vnt. ir 2105 pav.

VB – 15651 fiz. vnt. ir 2105 pav.

MF – 442 fiz. vnt. ir 150 pav.

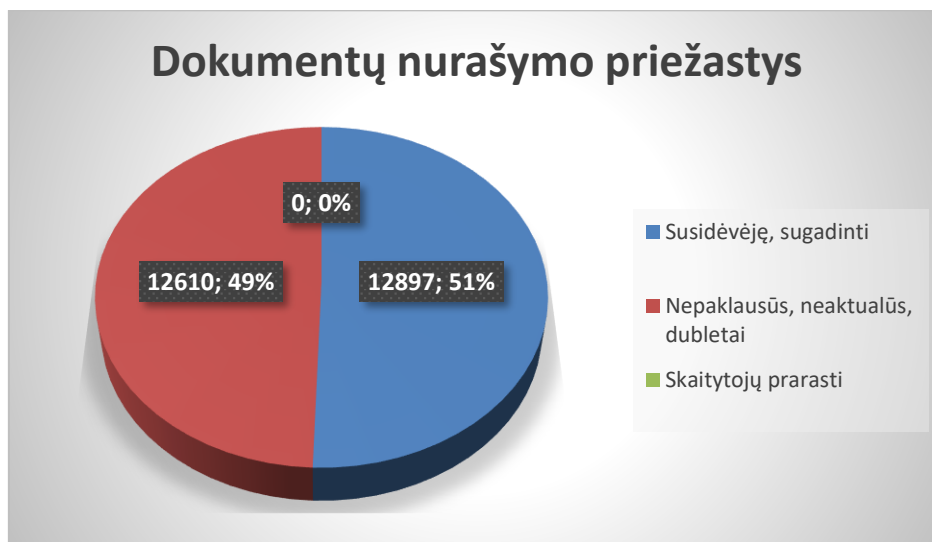
KF – 9414 fiz. vnt. ir 851 pav.

Nurašymo priežastys (fiz. vnt.):

Susidėvėję, sugadinti – 12897

Nepaklausūs, neaktualūs, dubletai – 12610

2 pav. Dokumentų nurašymo priežastys

Didžiausią dalį nurašomų dokumentų – net 12897 fiz. vnt. arba 51 % sudaro susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai. Kiek mažiau – 12610 fiz. vnt. arba 49 % yra nepaklausūs, neaktualūs ar vartotųjų sugadinti dokumentai.

Bibliotekų fondai sparčiai sensta, todėl stengiamasi pagal galimybes daryti atranką ir nurašyti susidėvėjusią ar aktualumą praradusią literatūrą. Nors kasmet stengiamasi atrinkti ir nurašyti nemažai neaktualių dokumentų, bet fonduose vis dar yra užsilikę nemažai tokių spaudinių, kurie vartotojams jau nebepaklausūs.

7. Fondo naudojimas

	Bendroji apyvarta	Grožinės literatūros apyvarta	Šakinės literatūros apyvarta
Viešoji biblioteka	0,58	0,33	0,03
Miesto filialai	0,82	0,48	0,06
Kaimo filialai	0,37	0,22	0,02
Viso	0,53	0,29	0,03

Fondo panaudojimo koeficientas:

✚ Grožinės literatūros – 0,85;

✚ Šakinės literatūros – 0,17;

✚ Periodinių leidinių – 3.78.

Atsarginis fondas

2022 m. atsarginiame fonde dokumentų nėra.

IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas

2022 metų pabaigoje rajone gyveno 25837 gyventojai (Alytaus rajono savivaldybė, 2021 m. duomenys).

Rajono gyventojų skaičius pagal bibliotekų aptarnaujamus mikrorajonus:

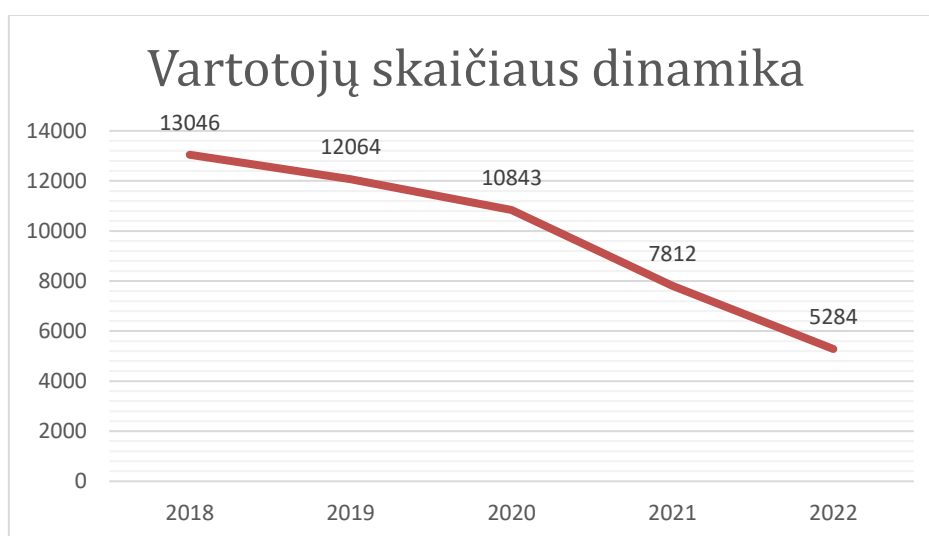
	Gyventojų skaičius 2022m.	Gyventojų sutelkimo procentas (%)
Miesto filialai	2192	22
Kaimo filialai	23206	14
Viso	25837	20

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai – 760, vienam MF tenka 1096, vienam KF tenka 749 kaimo gyventojai.

2. Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius, lyginant su 2021 metais:

	2022	2021	Skirtumas
SVB	5284	7812	-2528
VB	1512	2340	-828
MF	476	953	-477
KF	3296	4519	-1223

3 Pav. Vartotojų skaičiaus dinamika SVB 2018–2022 m.

Apžvelgiant vartotojų skaičiaus dinamiką pastebimas registruotų vartotojų skaičiaus visoje sistemoje mažėjimas. Lyginant su praėjusiais metais 2022 m. vartotojų skaičius sumažėjo 2528 vartotojais. Pagrindinės šių metų rodiklių sumažėjimo priežastys – kitoks LIBIS programos vartotojų skaičiavimas.

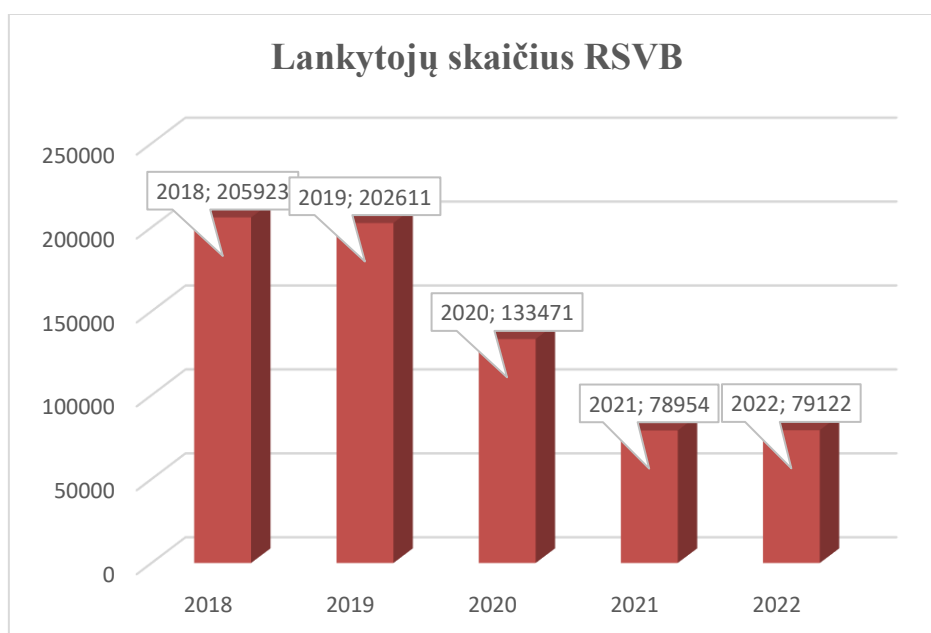
Siekdami padidinti vartotojų sutelkimą, bibliotekų darbuotojai ieško naujų, patrauklių darbo formų. Palaikomas bendradarbiavimas su švietimo, kultūros, socialinėmis visuomeninėmis organizacijomis, kitomis įstaigomis.

Vartotojų sudėtis nekito. Į bibliotekas užsuka įvairūs žmonės – suaugę, vaikai, paaugliai ir besimokantis jaunimas, dirbantys ir bedarbiai ir t.t. Aišku, skiriasi skaitytojų grupių poreikiai, interesai, gebėjimai ir problemos. Aptarnaujant skaitytojus didžiausias dėmesys buvo skiriamas kiekvienam vartotojui. Buvo siekiama greitai, kokybiškai, mandagiai ir profesionaliai patenkinti vartotojų poreikius.

3. Apsilankymų skaičius

	2022	2021	Skirtumas
VB	9699	17903	-8204
MF	11119	10370	749
KF	58304	50681	7623
Viso SVB	79122	78594	168

Vidutiniškai viename kaimo filiale apsilankyta 18 kartų, miesto filiale – 24 kartus.

4 Pav. Lankytojų skaičiaus dinamika SVB 2018–2022 m.

2022 m. smarkiai sumažėjo lankytojų skaičius Viešojoje bibliotekoje (-8204). Šių rodiklių sumažėjimui įtakos turėjo bibliotekos tinklo optimizavimas, Viešos interneto prieigos taškų paslaugomis (VIPT) pagrindinėje bibliotekoje panaikinimas. Tačiau bendras lankytojų skaičius sistemoje šiais metais šiek tiek padidėjo. Šiais metais lankytojų skaičiaus padidėjimui įtakos turėjo pasibaigę karantino apribojimai. Karantinas leido suprasti, kad žmogus laimingesnis bendraudamas su kitais. Lankytojai po truputį sugrįžta po karantino į bibliotekas, daugiau lankosi bibliotekų renginiuose. Taip pat įtakos turėjo naujų paslaugų pasiūla bibliotekose: virtualios realybės erdvės atidarymas Simne, įdomios paskaitos ir kultūrinės edukacijos, patrauklios parodos ir ekskursijos. Taip pat Vaikų dienos centro atidarymas Rimėnuose. Aišku, daug įtakos turi knygų ir periodinių leidinių kainų kilimas. Visa tai verčia lankytojus dažniau atrasti nemokamas paslaugas bibliotekoje.

4. Lankomumo rodikliai

	Apsilankymų sk.	Lankomumo rodiklis
SVB	79122	15,0
VB	9699	6,4
MF	11119	23,4
KF	58304	17,7

5. Dokumentų išduotis

	Iš viso		Išduota į namus		Išduota vietoje	
	Fiz. vnt. 2022	Fiz. vnt. 2021	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	142282	173188	123983	87	18299	13
VB	40729	61411	40729	100	0	0
MF	11772	15988	10003	85	1769	15
KF	89781	95789	73251	82	16530	18

Grožinės ir šakinės literatūros išduotis (be periodinių leidinių)

	Grožinės lit.		Šakinės lit.	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	97717	69	9928	7
VB	36322	89	4407	11
MF	9507	81	826	7
KF	51888	58	4695	5

Dokumentų į namus išduodama 87 % visos išduoties. VB į namus išduodama 100 %, nes vietoje viešojo biblioteka jau nuo 2021 metų skaitytojų neįsileidžia. Į viešąją biblioteką skaitytojai gali ateiti tik atsispausdinti reikiamą informaciją. Tai taip pat turėjo įtakos skaitytojų, lankytojų ir išduoties

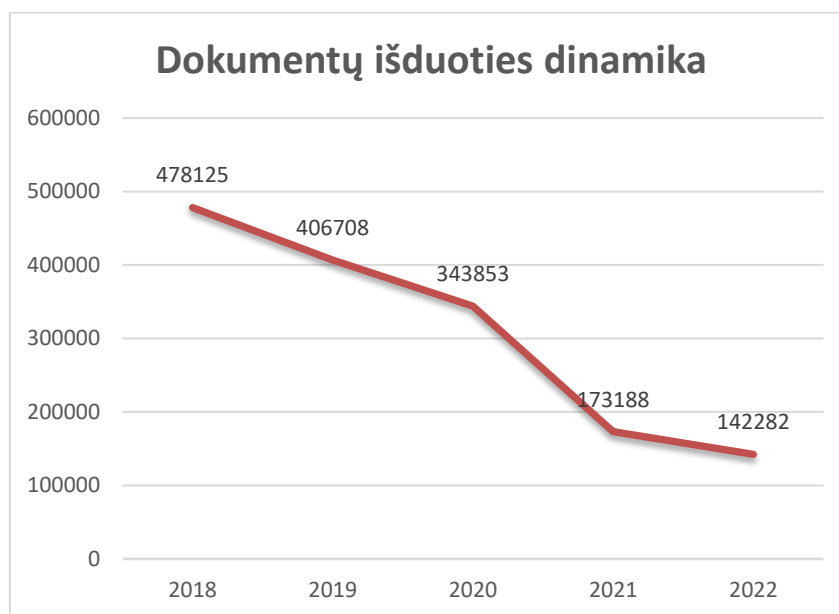
sumažėjimui. Dauguma skaitytojų, o ypač vaikai, nori knygą išsirinkti patys, o ne užsisakyti internetu arba telefonu.

Bibliotekose daugiau išduodama grožinės literatūros dokumentų. Šakine literatūra labiau domisi studentai, tačiau jiems reikalingi tik ne senesni nei penkių metų dokumentai.

Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%
SVB	34637	24
VB	0	0
MF	1439	12
KF	33198	37

Periodinių leidinių išduotis, palyginus su grožinės ir šakinės literatūros išdavimu yra didžiausia kaimo filialuose. Kaimo filialuose periodiniai leidiniai išduodami į namus.

5 Pav. Dokumentų išduotis SVB 2018–2022 m.

Apžvelgiant 5 metų išduoties dinamiką matome, kad nuo 2018 m. dokumentų išduotis nuolat mažėja. Šiais metais, lyginant su praeitais, išdavimas sumažėjo 30 906 fiz. vnt.

SVB vartotojų, lankytojų, dokumentų išduoties skaičiaus mažėjimui vėlgi įtakos turėjo VB tinklo optimizavimas, gyventojų skaitomumo mažėjimas, mažas vaikų ir paauglių skaitomumo lygis, darbuotojų sergamumas, bibliotekų remontai ir kt. Šiais metais didesnis dėmesys kreipiamas į kaimo filialus, stengiamasi atnaujinti kaimo filialų fondus. Taupumo sumetimais Viešojoje bibliotekoje naujų knygų užsakoma tik po vieną egzempliorių, dėl to prie populiarių knygų susidaro ilgos rezervacijos eilės. Tuo tarpu kaimo filialuose tos pačios naujos knygos stovi lentynose. Išduotis būtų didesnė, jei

populiarių laisvalaikio knygų, kurioms susidaro ilgos rezervacijos eilės, turėtume po du ar tris egzempliorius.

Karantino laikotarpiu išpopuliarėjusios virtualios bibliotekos paslaugos ir šiais metais išliko populiarios: neleidžiant skaitytojų į biblioteką skaitytojai priversti užsisakyti knygas internetu, telefonu ar el. paštu. Auga rezervavimo ir knygų užsakymo internetu rodikliai, daugėja knygų grąžinimo termino pratęsimų internetu, tačiau ne visiems toks knygų užsakymas patinka: žmonėms labiau patinka patiems rinktis knygas iš lentynų, nes ne visi seka knygų naujienas.

6. Skaitomumo rodikliai

	2021	2020 m.	Skirtumas
SVB	26,9	22,2	4,7
VB	26,9	26,2	0,7
MF	24,7	16,8	7,9
KF	27,2	21,2	6,0

Skaitomumo rodikliai lyginant su praeitais metais sumažėjo. Vidutiniškai vienas vartotojas perskaitė 27 fiz. vnt. bibliotekos dokumentų.

7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	340	132	132	132	49
VB	11	11	11	11	12
MF	36	19	19	19	4
KF	293	102	102	102	33

Kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams skaičius lyginant su praėjusiais metais sumažėjo. Viešojoje bibliotekoje visos buvusios Viešos interneto prieigos taškų (VIPT) kompiuterizuotos darbo vietos panaikintos, o kompiuteriai perkelti atnaujinant kitų filialų VIPT darbo vietas. Viešojoje bibliotekoje liko tik Mokymų klasės kompiuteriai, kuriais leidžiama vartotojams atsispausdinti reikiamus dokumentus.

8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

Per 2022 m. SVB vartotojams suteikta 2373 internetinės konsultacijos.

Gyventojų, dalyvavusių skaitmeninio raštingumo renginiuose, skaičius – 97.

Gyventojų, dalyvavusių kituose mokomuosiuose renginiuose, skaičius – 527.

Gyventojų, pateikusių skaitmeninio raštingumo užklausas, skaičius – 2020.

Iš viso per metus apmokyti ir konsultuoti 624 gyventojai.

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Skaitmeninio raštingumo mokymai
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.
SVB	28	406	4	20	488
VB	0	0	0	0	0
MF	6	90	0	0	0
KF	22	316	4	23	488

Vartotojų skaitmeninio raštingumo mokymams buvo skirta 488 valandos. Buvo tęsiami mokymai gyventojams filialuose: kompiuterinio raštingumo pradmenų apmokyti 97 gyventojai. Naudojimosi elektroninėmis paslaugomis (pajamų deklaravimas, el. paslaugos, informacijos paieška internete ir kt.) apmokyti 23 gyventojai.

9. Prieiga ir sąlygos

VB lankytojus aptarnavo pirmadieniais – penktadieniais nuo 9:30 iki 18 val.; šeštadieniais skaitytojų neaptarnavo. Įprastinės savaitės darbo valandų skaičius VB – 40 val.

MF įprastinės savaitės darbo valandų skaičius skirtingas (nuo 39.30 iki 53.30 val. per savaitę), tad vidutiniškai miesto bibliotekos vartotojams prieinamos 46.30 val. per savaitę.

KF savaitės darbo valandų skaičius taip pat labai skirtingas, nes kai kurios bibliotekos dirba tik pusę darbo dienos. Darbo laikas paskirstytas atsižvelgiant į vartotojų poreikius, nuo 20 val. iki 40.30 val. per savaitę. Vidutiniškas savaitės darbo valandų skaičius 34 val. per savaitę.

Analizuojamais metais didesnė Viešosios bibliotekos paslaugų dalis yra perkelta į virtualią erdvę. Nuotoliniu būdu galima naudotis bibliotekos paslaugomis: dokumentų paieška elektroniniame kataloge, leidinių užsakymu ir rezervavimu, leidinio išduoties termino pratęsimu. Vartotojai gali naudotis nuotolinių užklausų paslauga „Klausk bibliotekininko“.

Viešosios bibliotekos skaitytojai naudojami knygomatu. Leidinius užsisako per elektroninius valdžios vartus svetainėje [ibiblioteka.lt](http://biblioteka.lt), pasirinkdami jų atsiėmimo būdą. Daliai jaunimo ši paslauga labai patiko, tačiau vyresnio amžiaus žmonės mieliau rinkosi dokumentų užsakymą nuotoliniu būdu, atsiimant dokumentus bibliotekoje. Vaikai knygomatu beveik nesinaudoja.

VB vartotojai turi galimybę grąžinti leidinius per dokumentų grąžinimo įrenginį. Toks dokumentų grąžinimo būdas yra patogus, nes skaitytojai gali atnešti knygas bet kuriuo paros metu, bet kurią savaitės ar šventės dieną. Tai labai patogu tais atvejais kai vartotojai nori grąžinti leidinius prieš darbą, kai skuba, po bibliotekos darbo valandų, savaitgaliais ar šventinėmis dienomis. Ypač šia paslauga naudojasi studentai. Kiek tokiu būdu grąžinta knygų ir kiek vartotojų tokia paslauga per 2022 m. pasinaudojo duomenų nėra, nes naujoji LIBIS programa tokios statistikos nefiksuoja.

10. TBA

Tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis 2022 m. vartotojai nesinaudojo.

11. Renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1063	116	382	565	19327
VB	21	0	0	31	0
MF	80	13	29	38	2319
KF	952	103	353	496	17008

Per 2022 metus Biblioteka suorganizavo 1063 renginius. Iš jų 116 kompleksinius, 382 žodinius ir 565 vaizdinius. Renginiuose apsilankė 19327 lankytojai.

Biblioteka siekdama pritraukti įvairių socialinių grupių lankytojus, nuolat plečia kultūrinę, edukacinę veiklą ir taip skatina pažinti jaunų bei jau pripažinimą pelniusių autorių kūrybą dalyvaujant profesionaliems menininkams, užtikrina dialogo su kūrėjais vystymą, leidžia sužinoti literatūrinės tendencijas. Renginiai suteikia vartotojams galimybę gauti naujos informacijos, skatina bendruomeniškumą, moko kultūringai leisti laisvalaikį, ypač socialinę atskirtį patiriantiems asmenims. Renginiuose dalyvauja mokslo, literatūros pripažinti autoriai bei profesionalūs atlikėjai.

Organizuojant renginius orientuotasi šį jubiliejines sukaktis, rašytojų jubiliejus bei valstybines šventes. Bendradarbiauta su mokyklomis, gimnazijomis, miestų, miestelių ir kaimo bendruomenėmis.

Bibliotekose buvo organizuojamos edukacinės popietės, teminiai vakarai, spaudinių kūrybos darbų parodos, viktorinos, konkursai, susitikimai, garsiniai skaitymai.

Tai turbūt vienintelis rodiklis, kuris lyginant su praeitais metais, šiek tiek padidėjo.

Dalyvavome Nacionalinės Lietuvos bibliotekų ir Šiaurės šalių literatūros savaitės renginiuose, Metų knygos rinkimuose ir „Knygų Kalėdų“ akcijoje, vasaros skaitymo varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“, organizavome tradicinius literatūrą vakarus, Nacionalinį diktantą, dalyvavome Europos paveldo dienų viktorinoje. Bibliotekos renginiais paminėjome Lietuvos valstybines šventes, Tarptautinę vaikų gynimo dieną, Pasaulinę Žemės dieną, Pasaulinę gyvūnų globos dieną, Saugaus interneto dieną, Europos dieną. Rengėme parodas įžymioms datoms, žymių žmonių bei rašytojų jubiliejams paminėti. Vyko teminės bei meno parodos: keramikos darbų, tapybos fotografijos, knygų ir kt. Organizavime knygų pristatymus, susitikimus su rašytojais, menininkais, žymiais kraštiečiais.

Vasario-balandžio mėnesiais filialai minėjo Tarptautinę gimtosios kalbos dieną. Alovės filiale vyko susitikimas su dzūkų tarmės puoselėtoja Asta Kisieliene, Kumečių filiale lietuvių rašytojų kūrybos ištraukų garsiniai skaitymai, Krokialaukio filiale raiškiojo skaitymo konkursas.

Balandžio mėnesį dauguma renginių buvo skirti Velykoms. Krokialaukio bibliotekoje vyko edukacinis užsiėmimas su tautodailininke, Alytaus apskrities „Aukso vainiko“ prizinių vietų laimėtoja Lina Valutkevičiene, kuri mokė margučių skutinėjimo paslapčių. Bibliotekoje veikė ir autorės margučių paroda „Margučių raštai“. Eičiųūnų ir Genių filialuose vyko kiaušinių marginimo vašku edukacija. Luksnėnuose vaikai su etnokultūros specialiste Svetlana Žadeikiene gamino margučius iš vilnos. Simno bibliotekininkė Lina Daniulevičienė Simno bendruomenę supažindino su sauso vėlimo paslaptimis, mokydama gaminti velykines dekoracijas.

Balandį bibliotekose taip pat paminėta Nacionalinė bibliotekų savaitė. Jos metu bibliotekose vyko knygų dovanojimo akcijos „Neišmesk – nudžiugink draugą“, „Senos knygos ieško naujų šeimininkų“. Punios bibliotekoje vyko jau tradicine tapusi akcija „Aklas pasimatymas su knyga“. Akcijos metu skaitytojų laukė „supakuotos“ knygos. Nematydami viršelio ir negalėdami jos pasklaidyti, skaitytojai turėjo rinktis knygą pagal pateiktą citatą.

Gegužės mėnesį bibliotekos paminėjo Motinos dieną, Tarptautinę šeimos dieną bei Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną.

Nuo birželio 1 d. vyko penkių didžiųjų apskričių bibliotekų, Lietuvos aklių bibliotekos bei Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos organizuojamos nuotaikingos „Skaitymo iššūkio“ varžytuvės. Jose dalyvauti buvo kviečiami ne tik didžiųjų miestų, bet ir rajonų, miestelių bei kaimų skaitytojai, pasiryžę įveikti 5 su knygų skaitymu susijusias užduotis. Akcijos organizatoriai „Skaitymo iššūkio“ metu siekė paskatinti gyventojus apsilankyti bibliotekose, sužadinti norą laikyti rankose knygą bei visapusiškai domėtis skaitymo kultūra.

VB ir jos filialai aktyviai įsitraukė į „Skaitymo iššūkio“ varžytuves ir subūrė tikrai dideles skaitančiųjų gretas. Visiems besidomintiems skaitymo iššūkiu darbuotojai kantriai aiškino akcijos taisykles, kvietė savarankiškai registruotis internetu, o su kompiuteriais „nedraugaujančius“ senjorus registravo patys. Moksleiviams buvo organizuojamos ekskursijos, kurių metu jie buvo kviečiami prisijungti prie akcijos, taip pat nemažai skaitančiųjų prisijungė ir po įvairių rajoninių švenčių, kuriose kasmet dalyvaujanti rajono viešoji biblioteka taip pat aktyviai kvietė gyventojus vasarą praleisti su knyga. Tad nenuostabu, jog nuveikto darbo rezultatai kalba patys už save. Šiais metais Alytaus rajono

savivaldybės viešoji biblioteka, tarp iššūkyje dalyvavusių Vilniaus regiono bibliotekų užėmė antrąją vietą.

Džiugu, jog šioje skaitymo skatinimo akcijoje dalyvavo net 1072 rajono viešosios bibliotekos skaitytojai, kurie per tris vasaros mėnesius perskaitė 5334 knygas. Priminsiu, jog visas penkias organizatorių užduotis įveikė 939 rajono skaitytojai.

Aktyviausi filialai: Daugų filialas (461 perskaitytos knygos), Simnas (405 knyga), Butrimonys (363 knygos), Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka (344 knygos), Miroslavas (337 knygos), Krokialaukis (247 knygos).

Norime pasidžiaugti, kad šiais metais mūsų filialuose dviems skaitytojams atiteko pagrindiniai prizai:

Simno filiale belaidės ausines (Redmi Buds 3 Pro Glacier Grey XIAOMI) laimėjo – Laima Jurčiukonienė.

Daugų filiale kuprinę (Mi Casual Daypack Yellow) laimėjo – Domas Dusevičius.

Rugsėjo mėnesį vyko Kultūros paveldo dienos. Visą savaitę bibliotekos organizavo įžymių Alytaus rajono Kultūros paveldo objektų lankymą. Bibliotekose vyko viktorinos, pažintiniai žygiai prie piliakalnių.

Bendradarbiaujant su Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos centru buvo organizuojamos emocinės sveikatos stiprinimo edukacijos Krokialaukio, Genių, Miroslavom Miklusėnų ir Makniūnų, filialuose.

Spalio mėnesį Aplinkos ministerija jau ketvirtus metus rengė Klimato savaitę, kuria siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į aktualiausius klimato kaitos klausimus bei paraginti kartu spręsti su klimato kaita susijusias problemas. Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka prisidėjo prie klimato kaitos švelninimo įsitraukdama į dialogą apie klimato kaitos iššūkius, siūlė Klimato savaitės renginių idėjas bei iniciatyvas ir įgyvendino įvairius renginius. Filialuose vyko popietės, diskusijos, piešinių konkursai, fotografijų ir spaudinių parodos.

Lapkričio mėnesį įsitraukė į Šiaurės šalių literatūros savaitę ir organizuodama įvairius renginius populiarino Šiaurės šalių rašytojų kūrybą.

Na, o gruodžio mėnesį filialai rengėsi šventėms: rengė įvairias edukacijas ir paruoštais darbeliais puošė patalpas. Įsitraukė į akciją „Knygų Kalėdos“ ir rengė bibliotekai dovanotų knygų parodas. Mergalaukio, Miroslavo, Užubalių ir Ūdrijos bibliotekos bendruomenės pakvietė nusipinti Advento vainiką ir papuošti savo namus. Santaikos filialo senjorai gamino kalėdinius žaisliukus eglutei papuošti. Pivašiūnų, Punios ir Simno filialai surengė edukacinius renginius ir gamino šventinius atvirukus vienišiemis seniūnijų gyventojams.

VB ir visuose bibliotekos filialuose rengiamos dokumentų parodos iškilųjų literatūros, meno žmonių jubiliejams, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms paminėti. Verebiejų ir Butrimonių filialuose veikė kilnojamoji Maironio literatūros muziejaus paroda „Lietuvių literatūros įdomybės: nuo seniausių laikų iki šiandien“.

.Jau nuo praėjusių metų labai paklausios tapo virtualios parodos, kurios pritraukia nemažai lankytojų virtualioje erdvėje. Per metus SVB jų parengta apie 70. Vien Viešojoje bibliotekoje virtualių parodų parengta 31.

12. Mokamos paslaugos

VB ir 33 miesto bei kaimo bibliotekose 2022 m. buvo teikiamos ir mokamos paslaugos. Populiariausiomis mokamomis paslaugomis išlieka dokumentų spausdinimas bei kopijavimas, kurios teikiamos visuose filialuose bei Viešojoje bibliotekoje. Kaime biblioteka dažniausiai yra vienintelė vieta, kurioje gyventojai turi galimybę atsispausdinti, atsikopijuoti ar nuskenuoti dokumentus, įsigyti skaitytojo pažymėjimą.

13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Palaikydamos glaudžius ryšius su aplinka, bibliotekos užsitikrina savivaldybės, svarbių asmenų, įstaigų ir nevyriausybinų organizacijų palaikymą bei paramą. Anonsuojant renginius ir paslaugas naudojamos įvairios reklamos priemonės: afišos, platinamos mokyklose, kultūros centruose, reklamos stenduose, lankstinukai, skrajutės, dalinamos skaitytojams kviečiant asmeniškai, skelbiama savivaldybės ir Viešosios bibliotekos tinklapiuose, socialiniame tinkle Facebook, nuolatiniais lankytojams pranešama elektroniniu paštu ar telefonu.

Informacija apie renginius ir paslaugas talpinama ne tik bibliotekos svetainėje www.alytus.rvb.lt., bet ir bibliotekos socialinio tinklo *Facebook* puslapyje.

Bibliotekos darbuotojai daugiausiai rašė straipsnius apie bibliotekose vykusių renginius.

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
		Iš viso	Respublik. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Interneto šaltiniuose	Iš viso	Respublik. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Interneto šaltiniuose
SVB	409	346	0	20	326	63	0	4	59
VB	10	10	0	0	10	0	0	0	0
MF	44	34	0	6	28	10	0	2	8
KF	355	302	0	14	288	53	0	2	51

Dauguma straipsnių viešinami internetiniuose šaltiniuose www.alytus.rvb.lt, www.arsa.lt, www.alytausgidas.lt, www.dainavoskrastas.lt, www.dzukijosveidas.lt, www.alytusplus.lt, www.renginiaialytuje.lt, www.regionunaujienos.lt, www.alytausnaujienos.lt, www.alytausziniuos.lt, ir kt.

V. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS

1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas

	Skaitytojai	Lankytojai	Išduotis
SVB	1214	30288	31371
VB	262	1375	3101
MF	158	5103	4178
KF	794	23810	24092

Vartotojų skaičius:

SVB – 1214 vartotojų vaikų, t. y. 737 vartotojais mažiau, lyginant su 2021 metais.

VB – 262 vartotojai vaikai, 272 vartotojais mažiau, lyginant su 2021 metais.

MF – 158 vartotojai vaikai, t. y. 161 vartotoju mažiau.

KF – 794 vartotojai vaikai, tai 297 vartotojais mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

Apsilankymų skaičius:

SVB – 30288 lankytojai vaikai, t. y. 6447 lankytojais daugiau nei praėjusiais metais.

VB – 1375 lankytojai vaikai, 1778 lankytojais mažiau nei 2021 metais.

MF – 5103 lankytojai vaikas, 1208 lankytojais daugiau.

KF – 23810 lankytojų vaikų, 7017 lankytojų daugiau.

Bendras vaikų lankomumas rajono bibliotekose – 24,9, VB – 5,2, MF – 32,3, KF – 30.

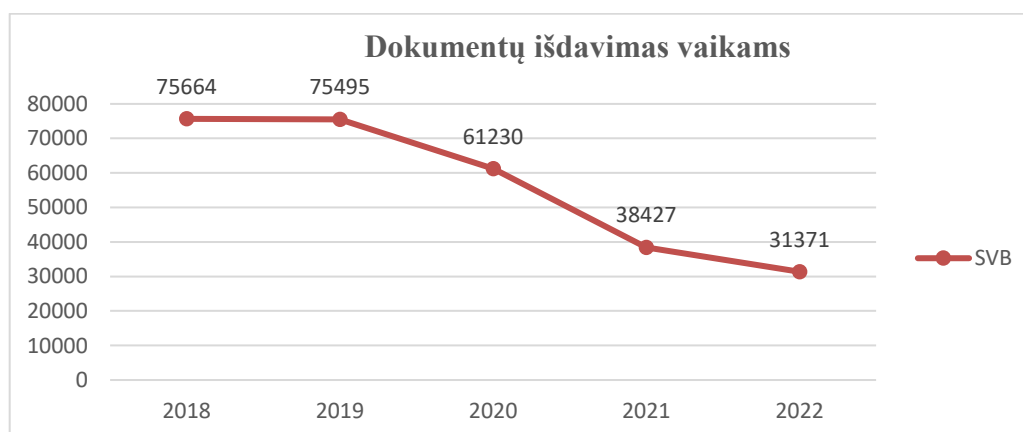
Išduotis:

SVB – 31371 fiz. vnt. dokumentų, 7056 fiz. vnt. mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

VB – 3101 fiz. vnt., t.y. išduota 6176 dokumentais mažiau, nei 2021 m..

MF – 4179 fiz. vnt., tik 2 fiz. vnt. mažiau.

KF – 24092 fiz. vnt., 878 fiz. vnt. mažiau.

7 Pav. Dokumentų išduotis vaikams 2018-2022 m.

Pagrindinės rodiklių sumažėjimo priežastys: mažėjantis gyventojų vaikų skaičius, nedidelis naujai gaunamų spaudinių kiekis, vaikiškų periodinių leidinių trūkumas.

Visi rodikliai labai smarkiai sumažėjo Viešojoje bibliotekoje. Tam įtakos turėjo skaitytojų aptarnavimas bekontakčiu būdu, per knygomata. Vaikai dar nemoka knygų užsisakyti patys internetu, o tėveliai dažnai neturi laiko jiems padėti. Vaikams būtina patiems išsirinkti knygą, tad jie eina į tas bibliotekas, kurios skaitytojus įsileidžia į vidų.

Grožinės literatūros išduotis:

SVB – 25784 fiz. vnt. 82 % nuo visos išduoties vaikams.

VB – 2801 fiz. vnt.; MF – 3966 fiz. vnt.; KF – 19017 fiz. vnt.

Šakinės literatūros išduotis:

SVB – 1116 fiz. vnt. 4 % visos išduoties.

VB – 300 fiz. vnt.; MF – 88 fiz. vnt.; KF – 728 fiz. vnt.

Periodinių leidinių išduotis:

SVB – 3999 fiz. vnt., 14 % visos išduoties.

VB – 0 fiz. vnt.; MF – 124 fiz. vnt.; KF – 3914 fiz. vnt.

	Iš viso		Grožinės lit.		Šakinės lit.		Periodiniai leid.	
	Fiz. vnt. 2022	Fiz. vnt. 2021	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	31371	38427	25784	82	1116	4	4471	14
VB	3101	9277	2801	90	300	10	0	0
MF	4178	4180	3966	95	88	2	124	3
KF	24092	24970	19017	79	728	3	4347	18

Mažieji skaitytojai mėgsta skaityti pasakas, istorijas apie gyvūnus, linksmus nuotykius, tačiau vaikai nemėgsta skaityti periodinių leidinių. Tokių dokumentų mažo išdavimo priežastys gali būti nepakankamas vaikiškų periodinių leidinių užsakymas kaimo ir miesto filialuose. Vaikiškų leidinių filialai gauna labai mažai arba jie būna vaikams nelabai patrauklūs. Be to vaikai mieliau renkasi stalo žaidimus, nei žurnalus.

Vaikų skaitymo intensyvumas:

SVB – 25,8.

VB – 11,8.

MF – 26,4.

KF – 30,3.

2. Renginiai vaikams:

SVB suorganizuoti 385 renginių vaikams. T. y. 32 renginiais daugiau, lyginant su 2021 metais. Iš jų 39 kompleksiniai, 168 žodinių ir 178 vaizdiniai renginiai.

Kaimo filialuose surengta 346 renginių vaikams. T. y. 16 renginių daugiau, nei praeitais metais. Miesto filialuose – 34. T. y. 15 renginių daugiau, nei praeitais metais. VB – 5.

Vidutiniškai vienam kaimo filialui tenka 10 renginių, miesto filialui 17 renginių.

Bibliotekose vyksta susitikimai su rašytojais, piešinių konkursai, akcijos, kūrybinių darbų parodos, literatūros popietės, viktorinos, edukacijos. Bibliotekos mažiesiems bičiuliams, yra vedamos edukacinės pamokėlės, ekskursijos. Jie supažindinami su bibliotekose teikiamomis paslaugomis. Vyresnieji skaitytojai pamokomi ir paraginami savo mėgstamą knygėlę esant namuose užsirezervuoti bei užsisakyti elektroniniu būdu.

Kaimo filialuose renginių metu puikiai išnaudojamos įkurtos interaktyvios zonos. Iš judriųjų interaktyvių žaidimų vaikai dažniausiai žaidžia tenisą, futbolą, rungtis tarpusavyje žaisdami, bėgdami, šokdami į tolį. Mergaitės labai mėgsta interaktyvius šokius. Vaikams kompiuteriniai žaidimai, kaip pramogos forma yra puiki tuo, kad nejučia tobulėja, gerina strateginį mąstymą. Žaidimų metu susiduria su didžiuliais iššūkiais, kurie reikalauja kūrybiško problemų sprendimo. Taip pat mėgstami ir nejudrūs žaidimai, kurie padeda įsijausti į įvairias situacijas, leidžia dalyvauti lenktynėse, skatina loginį mąstymą, moko reaguoti į stresines situacijas, nuspėti nenumatytus atvejus ir kelis ėjimus į priekį.

Stalo žaidimų rinkiniai labai naudingi organizuojant šaškių konkursus, bei viktorinas, popietes vyresniųjų klasių mokiniams.

Renginių metu puikiai išnaudojami dalyvaujant Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžinerinis, kūrybinis, programavimo ir eksperimentinis paketai.

Butrimonių gimnazijos mokiniams organizuojami edukaciniai renginiai su LEGO MINDSTORMS EV3 robotų rinkiniais. Užsiėmimų metu konstruojami ir programuojami robotai, mokomasi kontroliuoti roboto posūkius ir t.t.. Ši priemonė padeda vaikams geriau suprasti, kaip technologijos veikia realiame pasaulyje.

Jau dvejus metus Simno bibliotekoje mokiniai gali naudotis inžineriniu paketu, kurį sudaro 3 D spausdintuvas, darbo stotis ir penki inžineriniai konstruktoriai. Juo noriai naudojasi jaunieji Simno gimnazijos inžinieriai. Šiais metais 3D spausdintuvu jaunuoliai gamino kalėdinius papuošimus eglutei. Šie žaisliukai ne tokie blizgūs kaip įprasti, bet jais papuošta eglutė buvo ypač brangi, nes papuošta pačių gamintais žaisliukais.

Vaikai labai pamėgo eksperimentinį paketą įrengtą taip pat Simno bibliotekoje. Paketą sudaro kompiuterio stovas, kompiuteris ir jo priedai, virtualios realybės akiniai ir jų priedai, programinė įranga, sekimo jutikliai, kontroleriai (valdikliai).

Vaikams dažnai rengiamos edukacijos. Daug edukacinių renginių vaikams buvo parengta Velykų ir Kalėdų švenčių proga. Velykinės edukacijos vyko Eičiūnų, Krokialaukio, Luksnėnų, Miroslavo, Simno ir Venciūnų mažiesiems bibliotekos lankytojams. Kalėdines dekoracijas (eglutės žaisliukus, angeliukus, snaiges) gamino Krokialaukio, Pivašiūnų, Rimėnų ir Simno bibliotekų mažieji lankytojai.

Bibliotekose taip pat populiarūs garsiniai skaitymai. Mažesniesiems Alovės ir Butrimonių bibliotekose vyko tradiciniai adventiniai skaitymai. Jaunimui garsiniai skaitymai vyko Šiaurės šalių literatūros savaitės metu. Renginio tikslas – skatinti garsinio skaitymo ir pasakojamosios tradicijos puoselėjimą, praplėsti žinias apie Šiaurės šalių literatūrą. Tradiciškai renginių metu skaitomos Šiaurės šalių rašytojų knygų ištraukos tiek vaikams, tiek jaunimui.

VI. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ naudojimas

Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje LIBIS programinė įranga buvo įdiegta 2000 m. Darbas su LIBIS PĮ vyko sklandžiai visuose filialuose, tačiau 2021 m pabaigoje atnaujinta LIBIS buvo patalpinta debesyse ir skubotai, visiškai be testavimo buvo paleista naudotis su visais akivaizdžiais funkcionalumo trūkumais. Ši programa sulaukė vartotojų priekaištų dėl nepatogumo, sudėtingo paieškos mechanizmo ir duomenų trūkumo. Modernizavus LIBIS sistemą su trikdžiais susiduria ir bibliotekininkai. Darbui su naująja programa darbuotojai turi pasirengti savarankiškai, dėl to didėja kvalifikacijos kėlimo poreikis, tad būtent tam ateityje reikės skirti daugiau dėmesio.

Tikimės, kad sistemos kūrėjai patobulins ją ir kad ji ateityje bus įvardinta kaip inovatyvi ir tikrai daug geresnė negu prieš tai buvusi sistema.

Nacionalinei bibliografijos duomenų bazei rengiami bibliografiniai įrašai iš „Alytaus naujienų“ ir kraštotyros medžiaga iš respublikinės spaudos.

Bibliografinių įrašų skaičius el. kataloge 330117 įrašų. Per metus parengti 3776 įrašai.

2. Informacinis fondas

Informacinių leidinių fondas komplektuojamas atsižvelgiant į vartotojų poreikius ir finansines galimybes. Informaciniame fonde komplektuojama įvairių mokslo šakų bibliografija, universalios ir enciklopedijos, įvairių mokslo šakų žinynai, žodynai, vadovai, kartografiniai leidiniai.

SVB informaciniame fonde yra 8088 fiz. vnt.

VB – 2700 fiz. vnt.

MF – 946 fiz. vnt.

KF – 4442 fiz. vnt.

Vidutinis informacinio fondo dydis: SVB – 238, KF – 143 fiz. vnt.

3. Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Informacinės užklauskos. Užklauskų skaičius ataskaitiniais metais padidėjo, jų buvo gauta 1509 užklauskomis daugiau nei 2021 m. Iš viso rajono viešosiose bibliotekose gauta informacinių užklauskų 5743, iš jų elektroninėmis priemonėmis 1535. VB gauta ir vykdyta 942 užklauskos. Miesto filialuose 955, kaimo filialuose 3846 užklauskos. Vienai kaimo bibliotekai tenka vidutiniškai 124 užklauskos per metus.

Kaip ir kasmet, daugiausiai užklauskų pateikė moksleiviai ir studentai. Užklauskų temos įvairios: gamtos, literatūros, geografijos, ekologijos, etnografijos, kraštotyros, kultūros, ekonomikos, rinkodaros, sociologijos, vadybos, teisės ir kt. Tenkinant užklauskas, dažniausiai buvo naudojamosi internetu, informacinių leidinių fondu, duomenų bazėmis. Užklauskos dažniausiai pateikiamos atėjus į bibliotekas, kartais pateikiamos telefonu, elektroniniu paštu.

Vartotojai naudojami Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), elektroninėmis duomenų bazėmis EBSCO publishing, Naxos Music library. Teisinės informacijos ieškoma „INFOLEX.Praktika“. Vaikai ir jaunimas naudojami DB „Vyturys“.

Bibliotekose yra elektroniniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, virtuali užsienio kalbų mokymosi programa. Vyksta konsultavimas ir mokymai ieškantiems informacijos internete ir duomenų bazėse.

4. Internetas

Bibliotekos interneto svetainėje 2022 m. registruoti 26098 virtualūs apsilankymai, t. y. 21855 mažiau nei praėjusiais metais.

Seansų skaičius 14212, t. y. 6703 seansais daugiau, nei praėjusiais metais..

Didelis dėmesys bibliotekos interneto svetainėje skiriamas kraštotyros žinių sklaidai. Siekiame vartotojams teikti daugiau paslaugų, prieinamų naujomis technologijomis. Bibliotekos „Facebook“ puslapyje pateikiame informaciją apie vykstančius renginius, informuojame apie naujas paslaugas.

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 34.

SVB interneto skaityklose yra 132 darbo vietos vartotojams.

5. Kraštotyros veikla

2022 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosiose bibliotekose ir toliau buvo komplektuojamas kraštotyros fondas, kaupiama kraštiečių literatūra ir literatūra apie Alytaus kraštą, organizuojamos jos sklaidos priemonės, į NBDB pateikiami analiziniai BĮ, parsisiunčiami aktualūs, rengiami kraštotyros darbai, įvairūs renginiai, parodos, kitos priemonės.

Organizuodama kraštotyros fondą biblioteka kaupė kraštiečių literatūrą ir informaciją apie juos, literatūrą apie Alytaus kraštą, nuotraukų, lankstinukų bei kitų mažųjų leidinių archyvą.

Nauja kraštotyros medžiaga buvo pildomi tęstiniai ar ruošiami nauji teminiai bei personaliniai aplankai. Šiuo metu VB ir filialuose yra 299 darbuotojų parengti darbai. Tai bibliotekų istorijos ir metraščiai, kaimų istorijos, surinkti gyventojų prisiminimai.

Kiekvieną mėnesį Alytaus rajono savivaldybei ruošama ir siunčiama straipsnių apie Alytaus rajono savivaldybę bibliografija. Lankytojams dažniausiai buvo teikiama kraštotyrinė informacija apie Dzūkijos regioną, jo plėtrą, jame veikiančias įmones ir organizacijas, gamtos bei architektūros paminklus. Alytaus rajono savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto skyriui buvo teikiama informacija apie būsimus kultūrinius renginius.

Palaikomi ryšiai su kraštiečiais. VB ir filialai palaiko ryšius su daugiau kaip 50 žymių kraštiečių kilusių iš Alytaus rajono. Kraštiečiai kviečiami dalyvauti kultūriniuose renginiuose, dovanoja bibliotekoms knygas ir kitą vertingą kraštotyros medžiagą.

Iš vietinio laikraščio „Alytaus naujienos“ ir respublikinės spaudos buvo atrenkama aktuali informacija, kuriami personaliniai įrašai, talpinami LIBIS posistemyje, o vėliau siunčiami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką. Iš vietinės kraštotyrinės kartotekos analiziniai įrašai buvo perkeltami į bibliotekos elektroninį katalogą, siekiant palengvinti lankytojams senesnės kraštotyrinės informacijos paiešką.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2022 m.	Iš viso	Parengta 2022 m.
SVB	6060	330117	3776	434	4
VB	4313	330117	3776	137	2
MF	378	-	-	44	0
KF	1369	-	-	253	2

Puikus darbas parengtas Viešosios bibliotekos darbuotojų, vykdamas Lietuvos Kultūros paveldo departamento nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo sklaidos, atgaivinimo ir leidybos projektą „Autentiškumą išsaugojusios senosios Alytaus krašto totorių kapinės“. Iš surinktos medžiagos buvo parengtas vertingas kraštotyros darbas [„Autentiškumą išsaugojusios senosios Alytaus krašto totorių kapinės“](#). Skaitmeninis darbas patalpintas Dzūkijos krašto bendruomenių kraštotyros svetainėje „Dainavos kraštas“ (www.dainavoskrastas.lt) kurį koordinuoja Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, skirtuke „Suskaitmenintos knygos“. Popieriniai variantai įrišti ir saugomi Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kraštotyros skyriuje bei Butrimonių filiale.

VB toliau pildė interneto svetainę „Dainavos kraštas“ (www.dainavoskrastas.lt). Į svetainę patalpinta 70 straipsnių apie vykusius renginius, parašyti 2 straipsniai apie vietas. Patalpintas 1 suskaitmenintas darbas ir 1 suskaitmeninta knyga. Redaguota ir papildyta 20 straipsniai svetainėje. Tai buvo Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos su partneriais vykdomas projektas „#MŪSŪKRAŠTAS: Alytaus ir Vilniaus bendruomenių tapatumo ugdymas bibliotekose“.

VII. METODINĖ VEIKLA

Pagrindinės metodinės veiklos kryptys nesikeičia: tai bibliotekų veiklą reglamentuojančių dokumentų, standartų ir naujų technologijų diegimas, statistinių duomenų rinkimas ir kaupimas, bibliotekų patirties skleidimas ir įgyvendinimas, praktinės pagalbos teikimas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. Kiekvienais metais bibliotekoje daugėja renginių, o jų organizavimas ir koordinavimas taip pat reikalauja darbo sąnaudų. Kiekvieną mėnesį rengiami mėnesio renginių planai, jie pateikiami rajono savivaldybės kultūros skyriui ir galiausiai patenka į bendrus rajono kultūrinių renginių planus. 2022 metais Bibliotekininkystės ir fondų organizavimo skyriaus darbuotojai analizavo ir kontroliavo filialų veiklą, teikė jiems metodinę ir praktinę pagalbą. Konsultuota darbo su LIBIS, knygų išdavimo ir grąžinimo klausimais, taip pat dėl metinio veiklos plano ir ataskaitos sudarymo, projektų rengimo, bibliotekos paslaugų reklamos, ryšių su visuomene, renginių vedimo, bibliotekos įvaizdžio formavimo, bibliotekos fondo populiarinimo, internetinės apskaitos, kompiuterinio raštingumo, vartotojų registracijos statistikos sistemoje, kraštotyros ir kitais klausimais. Buvo teikiamos konsultacijos darbo

vietose, telefonu, el. paštu. Renkami ir analizuojami VB skyrių ir filialų kiekvieno mėnesio statistiniai rodikliai. Metų pradžioje pateikti VB ir filialų statistikos rodikliai į LIBIS statistikos modulį. Parengta metinė veiklos ataskaita. Kiekvieną mėnesį buvo renkama informacija apie suteiktas gyventojams konsultacijas kompiuterių ir interneto naudojimosi klausimais. Metų pabaigoje parengta metodinė rekomendacija „Ižymios datos ir jubiliejai 2023 m.“, pagal kurią VB ir filialai planuoja savo metinę veiklą.

Per metus surengti 2 darbuotojų pasitarimai. Pasitarimų metu aptarta bibliotekos projektinė veikla, statistinių duomenų rinkimas ir pateikimas, kasdieniniai paslaugų kokybės klausimai, aptariami naujų paslaugų teikimo aspektai.

Igyvendinta daug akcijų, skirtų pritraukti į bibliotekas skirtingas lankytojų grupes. Rajono darbuotojai rinko medžiagą apie Alytaus rajono kultūros paveldą, personalijas, rengė kraštotyros darbus. Vyko darbuotojų mokymai darbui su atnaujinta LIBIS programine įranga, pristatytos programos naujovės ir patobulinimai.

VIII. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE. PROJEKTAI

Projektų rengimas:

Rajono VB 2022 metais įgyvendino 3 projektus. Vienam dalinį finansavimą skyrė Lietuvos Kultūros paveldo departamentas, kitus du finansavo verslininkai.

Lietuvos Kultūros paveldo departamentas finansavo projektą „Autentiškumą išsaugojusios senosios Alytaus krašto totorių kapinės“. Projekto tikslas – Alytaus krašto totorių nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimas, įamžinimas ir populiarinimas.

Buvo pagaminta 30 A4 formato fotografijų su skaitmeniniais QR kodais. Iš jų parengta keliaujanti fotografijų paroda „Senosios Alytaus krašto totorių kapinės“, skirta susipažinti su Alytaus krašto totorių kultūros palikimu, jų laidojimo tradicijomis ir papročiais, lietuvių tradicijų įtaka totorių paveldui. Parodos eksponavimo metu mobiliojo įrenginio kamera nuskenavus QR kodą atverčiama informacija apie nuotraukoje matomą vaizdą ar paminklą. Paroda kol kas buvo eksponuota Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Butrimonių ir Punios filialuose. Iki metų pabaigos dar bus eksponuojama Eičiūnų, Junčionių, Mikalavo, Alovės, Miroszlavo, Venciūnų ir Vaisodžių, filialuose).

Parengtas 58 p. kraštotyros darbas „Autentiškumą išsaugojusios senosios Alytaus krašto totorių kapinės“. Skaitmeninis variantas pavišintas Dzūkijos krašto bendruomenių kraštotyros svetainėje „Dainavos kraštas“ (www.dainavoskrastas.lt). Kol kas fiksuotos 254 peržiūros.

5 popieriniai šio darbo egzemplioriai įrašti. Vienas popierinis variantas saugomas Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kraštotyros skyriuje, kiti 4 egz. padalinti Butrimonių, Punios, Vaisodžių ir Eičiūnų filialams.

Sukurta 5 min videofilmas apie senąsias totorių kapines. Apie laidojimo papročius papasakoja Alytaus apskrities totorių bendruomenės pirmininkas Ipolitas Makulavičius. Filmo nuoroda:

<https://www.youtube.com/watch?v=oH0N0Cz7Rks> Kol kas fiksuotos 263 peržiūros.

Pivašiūnų filialas dalyvavo dvejuose skaitymo skatinimo projektuose „Augu skaitydamas“ ir „Pasaulis mano knygų lentynoje“, kuriuos finansavo verslininkai Jonas Sabeckas ir Vytautas Kondratas. Projekto metu nupirktos ir padovanotos knygos 1-4 klasių mokiniams ir Pivašiūnų bibliotekai.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose:

Santaikos biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo projekte „Amatai ir tradicijos“, kurį finansavo Santaikos kaimo bendruomenė ir tradiciniame gitarų vakare „Po rugpjūčio žvaigždžių lietumi“, kurį finansavo Alytaus rajono savivaldybė pagal projektą „Veikli vasara Santaikoje 2022“.

Junčionių biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo projektuose „Alytaus bendruomeniniai šeimos namai, kurį finansavo Europos Sąjungos fondų administravimo grupė bei Alytaus rajono savivaldybės finansuotame projekte „Asmens higienos ir priežiūros paslaugų teikimas Alytaus rajone“.

Krokialaukio filialas partnerio teisėmis dalyvavo asociacijos „Krokialaukio kaimo bendruomenė“ tradicinėje šventėje „Suėję po darbų“. Lėšas projekto įgyvendinimui skyrė Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija ir Alytaus rajono savivaldybė.

Verebiejų biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Verebiejų kaimo bendruomenės projekte „Bendruomeniškumo stiprinimas pažintinių edukacijų metu“.

Makniūnų filialas partnerio teisėmis dalyvavo Makniūnų sodžiaus bendruomenės projektuose: „Vizualieji menai Makniūnuose“ ir „Žemdirbiams prekystaliai ir dainos“. Projektai dalinai finansuoti iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų.

Punios filialas partnerio teisėmis dalyvavo Punios kaimo visuomeninės organizacijos „Punios ainiai“ projektuose: „Šviežios duonelės šventė – Oninės“, dalinai finansuotame Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Alytaus rajono savivaldybės lėšomis; seniūnijos sporto šventė „Judėjimo džiaugsmas“, finansuotas iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų.

Taip pat dalyvavo Alytaus r. VVG projekte „Žydingi Lietuva“, kuris buvo finansuotas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

Kančėnų biblioteka kartu su Kančėnų kaimo bendruomene „Dėmesio centras“ parengė ir įgyvendino projektus „Kančėnų kaimo viešųjų erdvių sutvarkymas ir priežiūra“, „Bendruomeninio verslo plėtra“ ir „Socialinio verslo plėtra bendruomenėje“.

Nemunaičio filialas partnerio teisėmis dalyvavo ARS kultūros centro Nemunaičio skyriaus šventėse „Nemunaičiui – 635. Joninių šventė“, „Eglutės įžiebimas“. Lėšas projektų įgyvendinimui skyrė Alytaus rajono savivaldybė. Taip pat partnerio teisėmis dalyvavo Daugų meno ir sporto mokyklos projekto „Sveikata visus metus 2022“ liepos mėnesio iššūkyje „Tegu maistas tampa jūsų vaistu, kitu atveju vaistai taps jūsų maistu“ ir rugpjūčio mėn. stovykloje „Linksmumas yra pagrindinis indėlis į sveikatos mišrainę“.

Dalyvaujant Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžinerinis, kūrybinis, programavimo ir eksperimentinis paketai. Iš pradžių visi paketai pagal panaudos sutartis buvo paskolinti Daugų, Butrimonių ir Simno gimnazijoms, o dabar inžinerinis ir eksperimentinis paketai perkelti į Simno biblioteką ir yra tikrai paklausūs, ypač jaunimo tarpe.

SVB įsitraukė į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojamą projektą „Knygų startas“. „Knygų startas“ – tai tarptautine patirtimi paremtas ankstyvojo skaitymo skatinimo projektas. Jį vykdant naujagimiams ir jų tėveliams dovanojamas ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlis su skaitytojo pažymėjimu. Tėveliai galėjo bibliotekoje užregistruoti mažąjį skaitytoją. 2022 metais bibliotekoje užregistruota 13 „Knygų starto“ skaitytojų.

IX. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius:

Po Viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo sistemoje liko 44,5 etatai. Darbuotojų skaičius nuo 58 sumažėjo iki 50.

SVB – 50

VB – 14

MF – 4

KF – 33

Iš jų profesionalių bibliotekininkų:

SVB – 43

VB – 7

MF – 4

KF – 33

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

	Profesionalių darbuotojų sk.	Aukštasis		Aukštesnysis		Kitas	
		Vnt.	%	Vnt.	%	Vnt.	%
SVB	43	27	63	15	35	8	19
VB	7	10	143	0	3	4	57
MF	3	0	0	3	100	0	0
KF	33	17	52	12	36	4	12

SVB vyko nedidelė darbuotojų kaita. Per metus priimtos 2 naujos darbuotojos į Miklusėnų ir naujai atidarytą Užubalių filialą. Priimtos 2 laikinos darbuotojos į Daugų ir Vankiškių filialus.

2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

Beveik visi SVB darbuotojai dalyvavo nuotoliniuose LIBIS programos mokymuose „LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemės mokymai“. Komplektavimo ir katalogavimo darbuotojai mokėsi „LIBIS administravimas, autoritetinių įrašų sudarymas. Katalogavimas. Komplektavimas“.

Dauguma Alytaus SVB darbuotojų dalyvavo Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus organizuotuose mokymuose „Darbas su ZOOM ir TEAMS programomis pradedantiesiems ir ne tik“. Keletas VB darbuotojų dalyvavo mokymuose apie duomenų bazes (EBSCO ir Infoplex).

Du VB darbuotojai dalyvavo Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos 40-ties valandų mokymuose „Kultūros ir kūrybos vadybos gebėjimų stiprinimas“. Du filialų darbuotojai dalyvavo 32 val. mokymuose „Paslaugos ir aptarnavimas kultūros sektoriuje“.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 bibliotekininkui tenka 106 vartotojai ir 1582 lankytojai. VB vienam bibliotekininkui tenka 108 vartotojai ir 693 lankytojai. Vienam VB skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojui tenka 504 vartotojai ir 3233 lankytojai. MF – 159 vartotojai ir 3706 lankytojai. KF – 100 vartotojų ir 1767 lankytojai.

Vienas bibliotekininkas vidutiniškai aptarnavo 1582 lankytojus ir išdavė 3309 fiz. vnt. dokumentų.

Bibliotekų darbuotojų apdovanojimai

Baigiantis 2022-iesiems metams paaikškėjo Vilniaus regiono bibliotekininko konkurso „Riešutas“ laimėtojai. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos organizuojamame konkurse kasmet dalyvauja bibliotekininkai iš Alytaus ir Vilniaus apskričių viešųjų bibliotekų.

Septintą kartą rengiamo konkurso finalas šiemet vyko lapkričio 29 dieną Širvintų rajono savivaldybės Igno Šeiniaus viešojoje bibliotekoje.

Geriausias Vilniaus regiono bibliotekos vadovas 2022 metais – Alytaus rajono Viešosios bibliotekos direktorius Aivaras Vyšniauskas. Įvertinimas skirtas už nuolat plečiamą bibliotekos veiklos sričių spektrą ir sudėtingus strateginius bibliotekų vadybos sprendimus, kūrybinę, tiriamąją, mokslinę veiklą bei sėkmingą bibliotekos atstovavimą.

Už puikius 2022 metų „Skaitymo iššūkio“ rezultatus, antrą vietą tarp Vilniaus regiono bibliotekų užėmusi antąją vietą Alytaus rajono viešoji biblioteka buvo apdovanota „Vasaros su knyga“ padėkos diplomu.

X. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė

Gerėjo filialų materialinė bazė. Įsigyta smulkaus inventoriaus, darbo priemonių. Duris atvėrė naujas bibliotekos filialas Užubalių kaime. Suremontuotos Genių, Užupių ir Rimėnų bibliotekos patalpos.

2. Kompiuterių vietų skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas	
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams
SVB	181	130	49
VB	23	11	12
MF	23	19	4
KF	135	100	33

Visos filialų bibliotekos kompiuterizuotos, yra bevielė ryšio prieiga. Visuose filialuose yra dokumentų kopijavimo aparatai atliekamos dokumentų kopijavimo ir skenavimo paslaugos.

3. Patalpų plotas ir lentynų apskaita

Bendras bibliotekos patalpų plotas kv. m. – 2656 kv. m.

Iš jų: naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 2624 kv. m.

Viso fondo lentynų metrų skaičius – 6781.

Atviro fondo lentynų metrų skaičius – 6623.

XI. FINANSAVIMAS

1. Paprastos išlaidos:

Iš viso – 718 472 EUR;

Darbo užmokesčiui – 565246 EUR;

Dokumentams įsigyti – 50 028 EUR;

 Knygoms – 32 028 EUR;

 Periodikai – 18 000 EUR;

Statyboms, pastatams – 0 EUR;

Automatizacijai – 0 EUR;

Kitos išlaidos (įmokos soc. draudimui, patalpų nuomai, komunalinėms paslaugoms, smulkiam remontui, dokumentų įrišimui) – 103 198 EUR.

2. Pajamos ir finansavimas

Iš viso – 718 472 EUR;

Biudžeto lėšos (steigėjo, valstybės) – 713 322 EUR;

Iš LR kultūros ministerijos – 32 028 EUR;
Iš savivaldybės: iš viso, knygoms, periodikai – 18000 EUR;
Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 3350 EUR;
Programų, projektų lėšos – 1 800 EUR.

XII. IŠVADOS IR TIKSLAI

- ✚ Bibliotekų tinklas pakito: atidarytas naujas filialas Užubalių kaime. Metų pabaigoje veikė VB ir 33 filialai. Du iš jų miestuose ir 31 kaimo vietovėse. Atidarytas vienas naujas filialas. Viešosios bibliotekos ir jos filialų paslaugomis naudojosi 5284 vartotojai, iš jų 1214 vaikų. apsilankė 79122 lankytojai, iš jų 30288 vaikai.
- ✚ Sudarytos geros sąlygos darbuotojams kelti kvalifikaciją, ugdyti profesionalumą. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją kėlė 41 bibliotekos darbuotojas.
- ✚ SVB suorganizuoti 1063 renginiai, iš jų 565 dokumentų parodos. Biblioteka sėkmingai bendradarbiavo su savivaldybės įstaigomis, organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.
- ✚ Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai puikiai pasirodė tradicinėje respublikinėje skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Alytaus rajono SVB komanda užėmė antrą vietą tarp Vilniaus regiono komandų.
- ✚ Visos sistemos bibliotekos modernizuotos ir kompiuterizuotos, lankytojams sudarytos sąlygos naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis, gyventojai nuolat skatinami išmokti ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, teikiamos konsultacijos.
- ✚ 2022 m. buvo atnaujintas Rimėnų filialas.
- ✚ 2022 m. stiprindama bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis, dirbdama su partneriais projektuose, vykdydama įvairias kūrybines ir literatūrines programas bei veiklas, biblioteka prisidėjo prie įvairių vartotojų grupių skaitymo motyvacijos didinimo, augo pasitikėjimas biblioteka.

1. Tikslai

Ateinančiais metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas SVB tinklo optimizavimui, filialų infrastruktūros gerinimui, naujų informacinių technologijų sklaidos užtikrinimui ir teikiamų paslaugų įvairovei.

Bus efektyviau naudojami pagal Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžineriniai,

kūrybiniai, eksperimentiniai ir programavimo paketai, kuriamos naujos edukacinės programos, ypatingą dėmesį skiriant vaikų ir jaunimo edukacijai.

Patvirtinus naujus bibliotekos veiklos nuostatus, biblioteka įgijo teisę teikti edukacijas Kultūros pasui gauti. Kitais metais biblioteka pasiūlys naują paslaugą – nuotolinį edukacinį Kultūros paso užsiėmimą „Kaip keičiasi mūsų žodžiai“, skirtą 7-8 klasių mokiniams.

Ieškosime galimybių papildomam finansavimui gauti, dalyvaudami įvairiose programose ir projektuose, plėsimė tarpinstitucinius bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius. SVB darbuotojai rengs paraišką ir kitą projektinę dokumentaciją teiks įvairių programų finansavimui gauti. Tikimės, kad dalyvavimas projektinėje veikloje suteiks galimybių išplėsti teikiamų paslaugų spektrą, kurios padėtų sumažinti kaimo bibliotekų vartotojų informacinę, kultūrinę atskirtį. Bus siekiama plėtoti bibliotekų paslaugas, skatinančias inovacijų plėtrą, gerosios patirties ir naujovių sklaidą.

Parengė:

Jūratė Šalaševičienė

Bibliotekininkystės ir fondų organizavimo skyriaus vedėja

Tel.: (8 315) 52 204

El. p. vadyba@alytus.rvb.lt

